

www.pwc.fi/yritysvastuu

Kestävää kasvua

PwC Suomen yritysvastuukatsaus 2016

pwc

Kestävää kasvua

PwC Suomen yritys vastuukatsaus 2016

Tässä yritys vastuukatsauksessa esittelemme yhteenvedon PwC Suomen eli PricewaterhouseCoopers Oy:n ja konserniin) kuuluvan PwC Suomen 100-prosenttisesti omistaman PwC Strategy& (Finland) OY:n tilikauden 1.7.2015–30.6.2016 toimenpiteistä ja tuloksista. Lue lisää vastuuasioista verkkosivuiltamme (www.pwc.fi/yritysvastuu).*

PwC pähkinänkuoressa	3
Toimitusjohtajan katsaus	4
Yritysvastuujohtajan katsaus	7
Strategiamme	9
Arvonluonti yritykselle	11
Arvonluonti yhteiskunnalle: verojalanjälkemme	13
Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä	15
Vastuullinen liiketoiminta	18
Henkilöstö ja monimuotoisuus	21
Yhteiskunnallinen osallistuminen	25
Ympäristövaikutusten hallinta	30
Tunnuslukumme	33
Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja	35

*) PwC Suomen konserniin kuuluvat ja raportointiin sisältyvät PricewaterhouseCoopers Oy ja sen toiminta sekä PwC Suomen 100-prosenttisesti omistama PwC Strategy& (Finland) OY. Konserniin kuuluu myös liiketoimintaa harjoittamaton PwC Services Oy, jonka toiminta ei ole raportissa mukana. Raportti ei myöskään sisällä osakkuusyhtiötämme PwC Julkistarkastus Oy:tä. Raportointikausi poikkeaa ympäristötietojen osalta: ne on raportoitu kalenterivuosisilta ajo- ja lentokilometrejä lukuun ottamatta. Yritysvastuukatsauksemme sisältää GRI G4 -ohjeiston perussisältöä. Löydät G4-indeksimme ja lisää tietoa raportointiperiaatteistamme osoitteesta www.pwc.fi/yritysvastuu.

PwC pähkinäkuoressa

PwC Suomi on suomalaisten osakkaidensa omistama yhtiö, joka kuuluu kansainväliseen PwC-ketjuun. Tuemme asiakkaitamme muutoksessa ja autamme yrityksiä luomaan kestäväää kasvua, toimimaan tehokkaasti ja raportoimaan luotettavasti – on asiakas sitten kasvuyhtiö, perheyritys, pörssilistattu tai julkisen sektorin toimija. Tarkoituksenamme on rakentaa yhteiskuntaan luottamusta ja ratkaista asiakkaidemme merkittävimpiä ongelmia.

Palveluitamme ovat

- liikkeenjohdon konsultointi
- yritysjärjestelypalvelut
- tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut
- veroneuvonta
- lakipalvelut
- riskienhallinnan palvelut
- yritysvastuupalvelut

PwC
Global

Liikevaihto tilikaudella 2016

35,9 mrd \$

Maita

157

Asiantuntijoita

223 000

PwC
Suomi

Liikevaihto tilikaudella 2016

124,4 milj. €

Toimistoja

20

Asiantuntijoita

930

Asiakkaita

11 000

Asiakkaidemme kokonaistyytyväisyys

Asiakkaiden suosittehalukkuus (NPS)

Henkilöstö

45 % 55 %

Henkilöstö osallistui koulutuksiin keskimäärin 8,1 työpäivän verran.

Työntekijöidemme keski-ikä on 36,1 vuotta.

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Yhdessä tekemällä ykköseksi

Toimitusjohtajan katsaus

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Mikko Nieminen

Kesäkuussa 2016 päättynyt tilikausi oli ensimmäinen vuoteni PwC Suomen toimitusjohtajana. On ollut ilo ja kunnia johtaa yhtiötä, jolla on pitkät perinteet, huippuluokan asiantuntijat, parhaat asiakkaat ja hyvä yhteishenki. Yksin en kuitenkaan ole tätä matkaa tehnyt: koko henkilökuntamme on tehnyt tilikaudella hienoa työtä, josta kertoo paitsi käytävillä aistittava hyvä yhteishenki myös positiivisesti kehittyneet avainlukumme. Lämmin kiitos siitä kaikille PwC:läisille!

Muutokset haastavat toiminnan uudistamiseen

Markkinoiden isot muutosvoimat vaikuttavat kaikkiin yrityksiin. Talouselämässä ja yrityksissä onkin menossa valtava muutostarve: käynnissä oleva digitalisaatio on teollisen aikakauden neljäs iso muros, ja se on luonut alalle kuin alalle uudenlaista kilpailua, toimintamalleja ja kumppanuuksia. Tämä yhdessä jatkuvien regulaatiomuutosten, kansainvälisen kilpailun ja kannattavuushaasteiden kanssa ajaa yrityksiä ja yhteisöjä perustavanlaatuisen muutokseen – päivittämään toimintansa ”Yritys 4.0”-tasolle.

Muutosten ja kasvuhaasteiden keskellä meillä PwC:llä on osaaminen auttaa yrityksiä ja organisaatioita menestymään. Samalla tarkoituksemme (PwC Purpose) toteutuu: rakennamme yhteiskuntaan luottamusta ja ratkaisemme merkittävimpiä ongelmia. Tarkoituksemme pohjautuu meidän perintöömme: luottamuksen lisäämiseen taloudellisessa raportoinnissa ja siten eri osapuolien välillä sekä palveluihimme, joiden avulla autamme niin

yksityisiä kuin julkisia yrityksiä ja organisaatioita menestymään.

Liikkeenjohdon konsultointi- ja yritysjärjestelypalveluille 36 %:n kasvu

Tulosten ja asiakaspalautteen valossa onnistuimme tehtävässämme tukea asiakkaitamme muutoksissa, kasvussa ja luotettavassa toiminnassa hyvin: Liikevaihtomme kasvoi kesäkuussa 2016 päättyneellä tilikaudella usean maltillisemmän kasvuvuoden jälkeen kaksinumeroisin luvuin: 13,5 %:lla 124,4 miljoonaan euroon (109,6 milj.). Myös kannattavuutemme parani. Ylitimme molemmilla taloudellisilla mittareilla tavoitteemme.

Yritysjärjestely-, rahoitus- ja pääomamarkkinoilla oli paljon tapahtumia. Olimme mukana monissa näistä transaktioista aina alkuvaiheen suunnittelusta ja valmisteluista muutoksen toteuttamiseen asti. Tämä näkyi kasvaneena kysyntänä monella eri osaamisalueellamme ja erityisesti liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut -yksikössämme, jonka liikevaihto kasvoi tilikaudella jopa 36 %.

Kasvu ylitti sekä tavoitteemme että odotuksemme. Sitä tuki myös strategiakonsultointiin erikoistuneen Strategy&:n (entinen Booz & Company) integrointi PwC:hen. Suomen Strategy& on ollut ensimmäistä kertaa koko tilikauden 100-prosenttisesti PwC Suomen omistama tytäryhtiö, jonka strategiakonsultit toimivat tiiviinä osana liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelyt -liiketoimintayksikköämme. Voimme vastata

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

asiakkaidemme kysyntään täydellä ”strategiasta toteutukseen”-palveluvalikoimalla niin Suomessa kuin maailmanlaajuisesti.

Veroneuvonta ja lakipalvelut -yksikön liikevaihto kasvoi 12 %, ja myös suurimman liiketoiminta-alueemme, tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut, liikevaihto kasvoi lähes 8 %.

Mittasimme tilikauden suoriutumistamme paitisi taloudellisin mittarein myös henkilöstön tyytyväisyyden ja asiakaspalautteen perusteella. Niin henkilöstön kuin asiakkaiden tyytyväisyys kohosi entisestään, mikä kertoo, että olemme onnistuneet työssämme. Näistä tuloksista voit lukea tästä katsauksesta jäljempänä.

Tilintarkastusalan sääntelyuudistus voimassa

Alallemme ja asiakkaillemme merkityksellinen EU:n tilintarkastusreformin kansallinen täytäntöönpano saatiin valmiiksi Suomessa tilikautemme päättymisen jälkeen: Säädösmuutokset Suomen tilintarkastuslakiin tulivat voimaan 19.8.2016, joskin osaan säännöksistä liittyy siirtymäaikoja. EU:n tilintarkastusasetusta puolestaan sovelletaan ensimmäiseen tilikauteen, joka alkaa 17.6.2016 tai sen jälkeen. Myös asetuksen soveltamiseen liittyy siirtymäaikoja.

Olemme tyytyväisiä että muutokset saatiin nyt voimaan ja epävarmuus asian ympärillä poistuu, vaikkakin sääntelyn soveltamiseen liittyy vielä kysymyksiä.

Suurimmat muutokset kohdistuvat yleisen edun kannalta merkittäviin yhteisöihin (public interest entity eli PIE-yhteisö) ja niiden tilintarkastajiin. PIE-yhteisöjä koskevia muutoksia ovat mm. pakollinen toimistorotaatio ja vuonna 2020 voimaan astuva muita kuin tilintarkastuspalveluja koskeva palkkiokatto. PIE-yhteisöä itseään koskeva

muutos on mm. hallituksen tarkastusvaliokunnan tehtävien lisääntyminen. Käytännössä tarkastusvaliokuntien rooli tilintarkastajan valvonnassa ja toiminnan seuraamisessa korostuu.

Voit lukea muutoksista tarkemmin mm. [nettisivuiltamme](#).

Markkinakäytäntö on vielä muotoutumassa ja näemme vasta pidemmän ajan päästä, mitkä sääntelyn vaikutukset ovat. Jatkamme joka tapauksessa asiakkaidemme kanssa keskustelua säännösdistuksiin liittyvistä kysymyksistä ja niiden edellyttämien muutosten toteuttamisesta.

Asiakaskokemus ja paras työpaikka strategian keskiössä

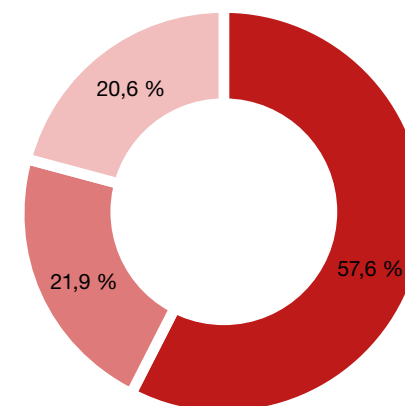
Työstimme tilikaudella uutta liiketoimintastrategiaa ja yhteistä suuntaa. Henkilöstö osallistui strategiatyöhön monin eri tavoin. Työntekijämme saivat osallistua mm. Päiväni toimitusjohtajana -nimiseen kyselyyn, jolla haimme henkilöstön näkemyksiä tulevaisuudesta ja sellaisesta wow-efektistä, jonka kukin haluaisi nähdä PwC:llä tapahtuvan vuoteen 2020 mennessä.

Useiden työpajojen ja keskusteluiden jälkeen oli selvää, mikä inspiroisi henkilöstöämme eniten: se että PwC olisi Suomen paras työpaikka. Paras työpaikka onkin strategiamme yksi kulmakivistä, ja sen eteen teemme jatkuvasti töitä.

Asiakkaiden kanssa työskentely on kuitenkin tärkein asia, josta asiantuntijamme saavat energiaa. On selvää, että paras asiakaskokemus on toinen keskeisimmistä fokuksistamme. Jokainen kohtaaminen asiakkaiden ja kollegojen kanssa on merkityksellinen.

Voit lukea tiivistyksen strategiastamme tästä raportista tai [nettisivuiltamme](#).

Liikevaihto 124,4 miljoonaa euroa

- Tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut
- Veroneuvonta ja lakipalvelut
- Liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

*Lupaan tehdä kaikkeni,
että palvelemme teitä
mahdollisimman
laadukkaasti ja hyvällä
sykkeellä jatkossakin.*

Mikko Nieminen

Uskomme kasvuun

Monet tahot ennustavat Suomelle edelleen heikkoa talouskasvua. Suomalaisyriyten johtajat ovat kuitenkin PwC:n Global CEO Survey 2016 -selvityksen mukaan varsin luottavaisia johtamansa yrityksen kasvuun haasteista huolimatta. Mekin näemme asiakastyössä, että kulusäästöprojektien lisäksi yritykset panostavat edellisvuosia enemmän kasvua tukeviin hankkeisiin.

Uskon, että monipuolisille asiakastarpeista lähteville laadukkaille asiantuntijapalveluille on ennistä suurempi kysyntä yritysten jatkuvasti muuttuvan toimintaympäristön, digitalisaation ja regulaation myötä. Panostamme edelleen asiantuntijoidemme osaamiseen, ja arvioimme rekrytoivamme alkaneella kaudella 140 uutta työntekijää ja 120 kisälliä eli harjoittelijaa, jotta voimme palvella asiakkaitamme mahdollisimman hyvin. Tavoittelemme liikevaihdossa edelleen voimakasta kasvua.

Alkaneella strategiakaudella jatkamme vahvasti vakiintuneiden palveluidemme kuten tilintarkastuksen ja veroneuvonnan kehittämistä; haluamme olla jatkossakin näissä palveluissa Suomen johtava palveluntarjoaja. Palveluiden kehittämisessä ja laajentamisessa panostamme erityisesti yritysjärjestelyihin liittyviin palveluihimme, digi- ja teknologiakonsultointiin, riskienhallintapalveluihin sekä toimialoista finanssialaan.

Vastuullinen toiminta on oleellinen osa kulttuuriamme – perustuuhan koko toimintamme luottamukselliseen ja vastuulliseen toimintaan asiakkaiden kanssa. Tuemme asiakkaitamme yritysvastuun kysymyksissä ja vastuullisen toiminnan kehittämisessä, mutta toimimme myös itse vastuullisesti ja olemme vastuullinen työnantaja. Kehitämme askeleittain vastuullista toimintaamme. Yritysvastuujohtajamme Sirpa Juutisen katsaus ja tämä raportti kertovat tästä työstämme enemmän.

Lämmin kiitos asiakkaillemme luottamuksesta meitä kohtaan! Lupaan tehdä kaikkeni, että palvelemme teitä mahdollisimman laadukkaasti ja hyvällä sykkeellä jatkossakin. Kiitos myös teille yhteistyökumppanit, joiden kanssa olemme jakaneet paitsi näkemyksiä ja osaamista myös hienoja hetkiä ja merkityksellisiä kohtaamisia!

Mikko Nieminen

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Yritysvastuun kantaminen ei pysähdy suhdanteisiin

Yritysvastuujohtajan katsaus

Sirpa Juutinen

Yritysvastuu elää ja hengittää ajassa. Se hakee muotonsa ja kannanottonsa alati uudistuvissa olosuhteissa. Se vastaa kehittyviin tarpeisiin ja etsii mahdollisuuksia erityisesti siellä, missä muutoksia tapahtuu.

PwC:n vuosi on ollut muutosten vuosi: olemme saaneet uuden johdon ja sen luotsaamana uuden strategian alkaneelle tilikaudelle. Myös yritysvastuun ohjausryhmämme (CR Steering Group) kokoonpano on uudistunut, eikä maailmakaan ympärillä ole sama kuin vuosi sitten. Tällaisena aikana on haasteena se, että kaiken uuden vaatiessa huomiota myös aikaisemmin aloitettuja hyviä hankkeita on jatkettava. Yritysvastuun kantaminen ei ole suhdanteista kiinni eikä se pysähdy organisaatioiden tai niiden strategioiden muuttuessa.

Yritysvastuun painopisteiden täytyy heijastella yrityksen ulkopuolelta eli sidosryhmiltä ja markkinoilta tulevia odotuksia ja haasteita. Useamman vuoden kestäneet talouden ongelmat näyttäisivät olevan hieman helpottamassa. Toisaalta ilmastonmuutoksen hillitsemisen haasteet näyttävät yhä konkreettisemmin. Yhteiskunnallisesti elämme levottomia aikoja polarisaation kasvaessa, ja pakolaisuuden ja maahanmuuton lisääntyminen näyttävät vain kiihdyttävän sitä. Nämä ovat ne ulkoiset olosuhteet, joihin asiakkaamme samoin kuin me itse joudumme vastaamaan.

Yritysvastuun painopisteiden täytyy heijastella yrityksen ulkopuolelta eli sidosryhmiltä ja markkinoilta tulevia odotuksia ja haasteita.

Sirpa Juutinen

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Kiitos myös asiakkaille, jotka haastavat meitä yritysvastuun kehittämiseen.

Sirpa Juutinen

PwC-ketjun peruslinjaukset yritysvastuusta kantavat muutosten vyöryssä. Jatkoimme työskentelyä kaikilla neljällä PwC-ketjulle yhteisellä osa-alueella: vastuullinen liiketoiminta, henkilöstö ja monimuotoisuus, ympäristövaikutusten hallinta sekä yhteiskunnallinen osallistuminen.

Osa-alueille määriteltyjen tavoitteiden käytäntöön viemistä jatkettiin. Muutosten vuonna keskityimme pitämään kehitysprosessin käynnissä sekä etenemään vakain, pysyviin muutoksiin tähtäävin askelin. Erityisen ilahtunut olen siitä, että yritysvastuun näkökulman mukana pitäminen yritys-kauppoihin liittyvissä palveluissa on edennyt ja vakiintunut käytäntöihin.

Olemme myös pohtineet ja selvittäneet henkilöstön halua vapaaehtoistyöhön. Henkilöstömme on viimeisimmän työtyytyväisyyttä mittaavan tutkimuksen perusteella sitoutuneempaa kuin koskaan. Haluamme jatkossakin olla sille hyvä työnantaja, josta voi olla ylpeä. Sen vuoksi arvioimme, voisiko vapaaehtoistyömahdollisuuksien järjestäminen tuoda tähän yhden uuden elementin.

Ympäristövaikutusten hallinnassa tehdyt toimenpiteet ovat myös tärkeitä: niiden avulla kannamme omaa vastuutamme ilmastomuutoksen hillinnässä. Samalla olemme saaneet kustannussäästöjä sekä lisänneet koko henkilöstön tietoisuutta tästä asiasta.

Yritysvastuun edistämiseen omassa ja asiakkaiden liiketoiminnassa ei ole oikotietä – on käytävä paljon keskusteluja, mietittävä vaihtoehtoja, laskettava kustannuksia ja takaisinmaksua, kartoitettava mahdollisuuksia ja tehtävä kaikkea tätä suunnitelmallisesti ja sitkeästi. Viime kädessä asiakkailta tulevat odotukset herättävät huomaamaan tarpeen ja auttavat ymmärtämään asiaa.

Haluan kiittää lämpimästi kaikkia PwC:n yritysvastuutyöhön osallistuneita. Teitä on joka puolella organisaatiota: johdossa, kaikilla liiketoiminta-alueilla, tukifunktioissa ja myös meille palveluja tuottavissa organisaatioissa. Kiitos myös asiakkaille, jotka haastavat meitä yritysvastuun kehittämiseen. Yhteisellä ja katse tavoitteessa pitäen se sujuu.

Sirpa Juutinen

Strategiamme

Työstimme päättyneellä tilikaudella strategiset linjauksemme vuoteen 2020 ulottuvalle strategiakaudelle. Strategiamme kiteytyi teemaan yhdessä tekemällä ykköseksi: tuemme asiakkaitamme muutoksissa ja autamme heitä menestymään ja kasvamaan – ja yhdessä asiakkaiden kanssa ja tekemällä tiivistä yhteistyötä myös PwC:llä menestymme itsekin.

Strategia 2020: Yhdessä tekemällä ykköseksi

Työelämä, teknologia ja markkinat ovat jatkuvassa muutoksessa. Digitalisaatio on teollisen aikakauden neljäs iso murros. Yritykset ja yhteisöt joutuvat päivittämään itsensä ja toimintansa uudelle asiakkaiden ja kilpailun vaatimalle tasolle. Samaan aikaan kansainvälistyminen, regulaatiomuutokset ja muut kannattavaan kasvuun liittyvät haasteet kirittävät yrityksiä muokkaamaan toimintaansa.

Meillä PwC:llä on osaaminen auttaa asiakkaitamme muutoksen ja kasvun kentällä. Samalla PwC:n Purpose eli tarkoituksemme toteutuu: rakennamme yhteiskuntaan luottamusta ja ratkaisemme asiakkaidemme merkittävimpiä ongelmia.

Toimintamme perustana ovat neljä liiketoiminta-aluettamme: tilintarkastus- ja varmennuspalvelut, liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut, veroneuvonta ja lakipalvelut sekä segmenttilähtöinen eri osaamisalueet yhdistävä omistajayrittäjäpalvelut. Näistä kaikista haemme kasvua.

Tämä lisäksi panostamme neljään erikseen nimettyyn alueeseen:

- **Yritysjärjestelyt:** Tuemme asiakkaitamme yritysjärjestelyissä koko osaamiskirjollamme, ennistä aikaisemmassa vaiheessa ja pidempään.
- **Teknologia & digitalisaatio:** Autamme asiakkaitamme luomaan uutta digitaalista liiketoimintaa sekä parantamaan omia prosessejaan teknologian avulla.
- **Riskienhallinta:** Tarjoamme asiakkaillemme liiketoiminnan riskeihin liittyvää neuvontaa hyödyntäen vahvasti teknologiaa ja dataa sekä kansainvälisen verkostomme vahvaa osaamista.
- **Finanssitoimiala:** Finanssitoimiala on suuressa murroksessa. Tuemme asiakkaitamme muutoksessa ja palvelemme heitä kokonaisvaltaisesti monipuolisella osaamisellamme.

Kasvumme ja menestyksemme kannalta on keskeistä, että tarjoamme parhaan työpaikan loistaville asiantuntijoillemme ja parhaan kokemuksen asiakkaillemme. Jokainen kohtaaminen kollegojen ja asiakkaiden kanssa on merkityksellinen. Teemme myös vahvaa yhteistyötä yli liiketoimintarajojen ja hyödynnämme fiksusti teknologiaa omassa toiminnassamme.

Tavoitteenamme on olla asiakkaille paras kumppani asiantuntijapalveluissa ja auttaa heitä menestymään. Teemme yhdessä asiakkaiden kanssa matkaa ykköseksi.

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Arvonluonti yritykselle

Meille on tärkeää ymmärtää yritysvastuun ja siihen liittyvien asioiden ympärillä tehtävien päätösten vaikutus yrityksen arvoon.

Yksi tapa lähestyä tätä yhteyttä on tarkastella yrityksen kuvaamaa arvonluontia. Tähän yrityksiä on ohjannut International Integrated Reporting Councilin (IIRC) vuonna 2013 julkaisema Kansainvälisen integroidun raportoinnin viitekehys. Sen mukaan on tarpeellista kuvata perinteistä ajattelua laajemmin yrityksen liiketoiminnan tarvitsemia pääomanlajeja.

Pääomanlajeja ovat taloudellinen (financial), valmistettu (manufactured), inhimillinen (human), intellektuaalinen (intellectual), sosiaalinen (social & relationship) ja luonnon (natural) pääoma.

Jotta yritys saa kattavan kuvan arvonluonnin osatekijöistä, sen on tunnistettava kaikki arvonluontiin tarvittavat pääomanlajit riittävän tarkalla tasolla. Tämä mahdollistaa kyseisistä pääomista tarvittavien panosten tehokkaan johtamisen hyvän tuoton ja kassavirran optimoimiseksi pitkällä aikavälillä. Myös tulevaisuuden menestystekijöitä voi-

daan hahmottaa eri pääomanlajien avulla analysoimalla niiden laadun, saatavuuden ja hinnan jatkokehitystä.

Kohti integroitua ajattelutapaa

Toteutimme oman arvonluontimallimme kuvaamisen prosessina, johon osallistui eri pääomanlajeja edustavia henkilöitä organisaatiomme johdosta. Tällä tavalla pyrimme lähemmäksi integroitua ajattelua, joka on edellytys kehitykselle kohti integroitua raportointia.

”Kävimme monia hedelmällisiä ja avartavia keskusteluja miettiessämme, mitä kaikkia panoksia tarvitsemme eri pääomanlajeista ja mitä kaikkia vaikutuksia toiminnallamme on”, prosessia johtanut yritysvastuuasiantuntijamme **Sanna Pietiläinen** kertoo.

”Keskeisimpänä pääomanlajina keskusteluisamme nousi esille inhimillinen pääoma, jonka keskiössä ovat innostuneet ja motivoituneet osajamme. Tämä tärkeä voimavaramme mahdollistaa asiakkaan palvelutarpeen kokonaisvaltaisen tunnistamisen ja ymmärtämisen ja siihen menestyksekkäästi vastaamisen”, Sanna tiivistää.

Jotta yritys saa kattavan kuvan arvonluonnin osatekijöistä, sen on tunnistettava kaikki arvonluontiin tarvittavat pääomanlajit riittävän tarkalla tasolla.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

PwC Suomen arvonluonti

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Pääomat

Taloudellinen pääoma

- Oma pääoma
- Vieras pääoma

Luonnon pääoma

- Sähkönkulutus 886 466 kWh (100 % vihreä sähkö)

Valmistettu pääoma

- Liiketoimintaa 20 paikkakunnalla
- ICT, tehokas infrastruktuuri, työvälineet ja ohjelmistot

Inhimillinen pääoma

- Osaava, ammatitaitoinen ja monimuotoinen henkilöstö
 - tilikauden lopussa 933 henkilöä
 - 118 kisälliä tilikaudella
- Henkilöstön työtyytyväisyys (People Engagement Index (PEI) 79 %)
- Työhyvinvointi ja työkyky

Aineeton pääoma

- Asiakaskanta
- Asiakastytyväisyys (Net Promoter Score 59,2)
- Tunnettu, luotettu brändi
- Asiakasneuvonantoon liittyvät metodologiat, työvälineet ja toimintatavat

Sosiaalinen pääoma

- Yhteiskunnallinen osallistuminen ja vaikuttaminen:
 - Yhteistyökumppanuudet
 - Hyväntekeväisyystyö
 - Ajatusjohtajuus (thought leadership), osaamisen kehittäminen ja jakaminen

PwC Suomi

PwC Suomi on suomalaisten osakkaidensa omistama yhtiö, joka kuuluu kansainväliseen PwC-ketjuun. Tarvittaessa asiakkaidemme tukena on PwC-ketjun yli 200 000 asiantuntijaa 157 maassa.

Tuemme asiakkaitamme muutoksessa ja autamme yrityksiä luomaan kestävää kasvua, toimimaan tehokkaasti ja raportoimaan luotettavasti.

Tarkoituksenamme (PwC Purpose) on rakentaa yhteiskuntaan luottamusta ja ratkaista asiakkaidemme merkittävimpiä ongelmia.

Organisaatiomme jakautuu kolmeen liiketoiminta-alueeseen: tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut, veroneuvonta- ja lakipalvelut sekä liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelyt, joihin kuuluu myös strategisen konsultoinnin Strategy&-yksikkö. Omistajayrittäjäpalvelumme toimii matrisiorganisaationa. Näiden lisäksi organisaatiomme kuuluvat sisäiset palvelut: brändi ja viestintä, HR, lakiasiat, taloushallinto, tietohallinto sekä toimisto- ja toimitilapalvelut.

Strategiset painopistealueemme: yritysjärjestelypalvelut, teknologiaan ja digitalisaatioon liittyvät palvelut, riskienhallintapalvelut ja finanssitoimiala.

Laaja asiakaskunta: meillä on noin 11 000 asiakasta, joihin lukeutuu niin listayhtiöitä kuin omistajayrittäjiä, kasvu- ja startup-yhtiöitä, säätiöitä ja yhdistyksiä, julkisen sektorin toimijoita kuin yksityishenkilöitä.

Tuotokset

Asiakkaidemme saamat palvelut

- 737 747 työntutia
- Jatkuvasti kehittyvät asiantuntijapalvelut seuraavilla liiketoiminta-alueilla:
 - liikkeenjohdon konsultointi
 - yritysjärjestelypalvelut
 - veroneuvonta ja lakipalvelut
 - tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut.

Asiantuntijapalveluiden tuottamisesta syntyvät muut tuotokset

- Hiilidioksidipäästöt (liikematkustus, toimitilat ja pa-perinkulutus)

Vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

PwC Suomen liikevaihto: 124,4 milj. euroa

Taloudellisen lisäarvon jakautuminen

1. Työntekijöiden ja osakkaiden palkat:
 - palkat (sis. sivukulut) 70,1 milj. euroa, muut verotettavat työsuhte-edut ja muut työsuhte-edut
2. Osakkaat:
 - osingot 2,2 milj. euroa
3. Julkinen sektori
 - verot ja veroluonteiset maksut 76,6 milj. euroa
4. Kiinteistöjen omistajat ja rahoittajat
 - vuokrat ja leasing-vuokrat 5,0 milj. euroa
5. Investoinnit ja tuki yleishyödyllisiin tarkoituksiin
 - oppilaitos- ja järjestöyhteistyö, sponsorointi ja lahjoitukset 486 000 euroa

Ympäristövaikutukset

Päästöjen väheneminen

- Palveluiden tuottaminen kestävämmällä tavalla
- Positiivinen vaikutus omien palveluiden kautta
- Henkilöstön kannustaminen kierrätykseen ja kestäväan kulutukseen
- Toimittajavaatimusten kautta päästöjen väheneminen

Sosiaaliset vaikutukset

Luottamuksen rakentaminen

- Työllistäminen
 - 139 uutta vakituista työntekijää
- Kisälliohjelman kautta nuorten kouluttaminen toimialalle
 - 118 kisälliä tilikaudella
- Tietopääoman ja asiantuntijuuden vaikutukset toimialalla ja yhteiskunnassa laajemminkin

Lisäksi palveluillamme on vaikutusta asiakkaidemme liiketoimintaan ja sitä kautta yhteiskuntaan.

Arvonluonti yhteiskunnalle: verojalanjälkemme

Petri Seppälä

Verojalanjälkemme kertoo osaltaan vaikutuksestamme ympäröivään yhteiskuntaan. Raportoimalla verojalanjälkemme haluamme rakentaa luottamusta toimintaamme kohtaan.

Toiminnastamme syntyy taloudellista lisäarvoa paitsi henkilöstöllemme ja osakkaillemme myös ympäröivälle yhteiskunnalle verojen ja veroluonteisten maksujen muodossa.

Tieto maksetuista veroista ei kuitenkaan kerro riittävästi, millainen arvo toiminnastamme yhteiskunnalle syntyy eri maksuina:

”Meidän kaltaisen asiantuntijaorganisaation oman toiminnan taloudellista vaikutusta arvioitaessa yhtiön maksamien verojen lisäksi on hyvä huomioida henkilökunnalle, henkilöstön ja osakkaiden palkitsemisen kautta valtiolle ja kunnille syntyvien ansiotuloverojen merkitys”, veroneuvonnan ja lakipalveluiden johtajamme **Petri Seppälä** kommentoi.

Neuvomme myös asiakkaitamme verojen ja veroluonteisten maksujen raportoinnissa, kun kyse on säännösten edellyttämästä raportoinnista. Tuemme asiakkaitamme myös silloin, kun he haluavat raportoida näistä asioista säännösten edellytyksiä laajemmin ja yksityiskohtaisemmin.

PwC Suomen verojalanjälki

Kaikki liiketoimintamme tapahtuu Suomessa asuvien osakkaiden kokonaan ja suoraan omistamassa yhtiössä, PricewaterhouseCoopers Oy:ssä ja sen

100-prosenttisesti omistamassa PwC Strategy& (Finland) OY:ssä. Yhtiömme toimintaa ei ole rahoitettu ulkomailta eikä meillä ole korollista velkaa.

Yhtiön maksamat muuttuvat palkanosat osakkeille ja henkilöstölle määräytyvät yhtiön tuloksen, henkilökohtaisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamisen sekä arvojen mukaisen ja laadukkaan toiminnan perusteella.

Osakkaat palkitaan palkalla, joka jakautuu kiinteään kuukausipalkkaan ja muuttuvaan palkanosaan. Tilikaudelta 2016 maksamme muuttuvan palkanosan ensimmäistä kertaa yhtiössämme verotuksessa työpanososinkona käsiteltävänä osinkona, joka määräytyy suoriutumisen perusteella ja maksetaan tilikauden 2016 tuloksesta. Työpanososinko on saajalleen verotuksessa ansiotulona. Tämän lisäksi osakkaat saavat osakekohtaisen osin-

Toiminnastamme syntyy taloudellista lisäarvoa myös ympäröivälle yhteiskunnalle verojen ja veroluonteisten maksujen muodossa.

Petri Seppälä

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

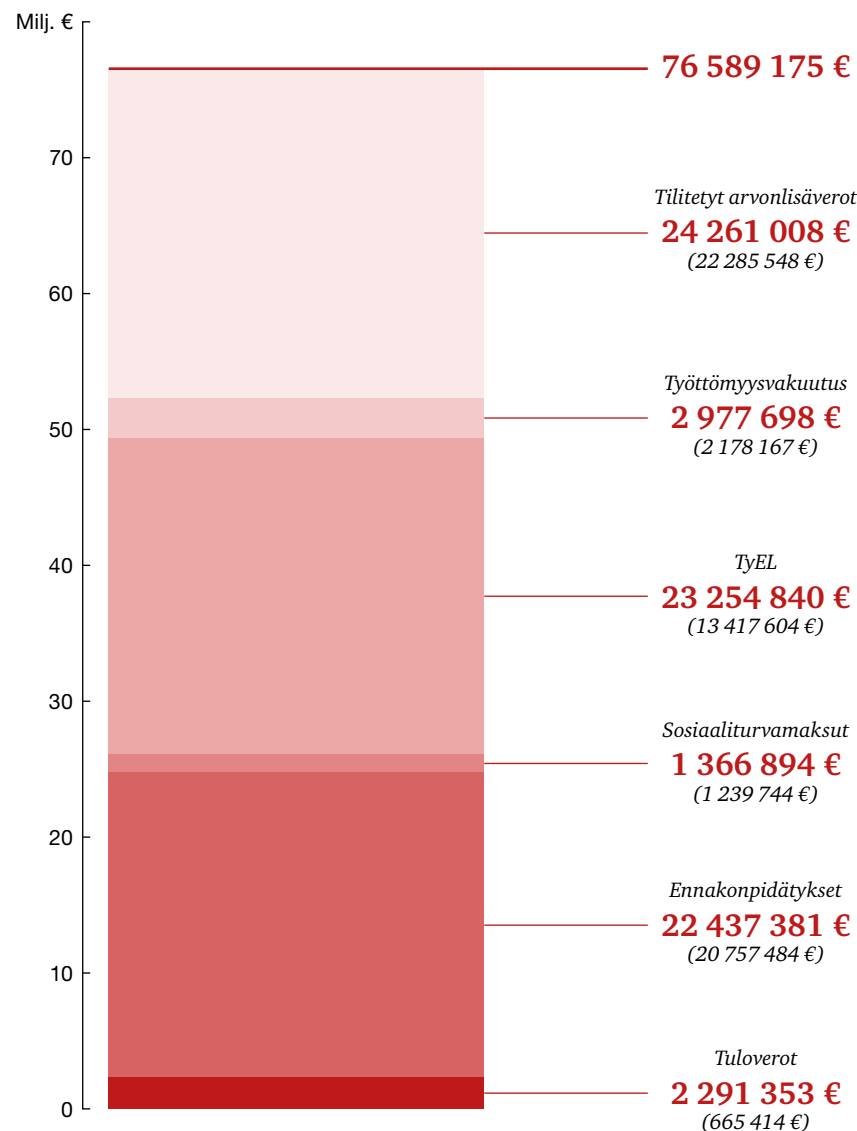
Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Verot ja veroluonteiset maksut tilikaudelta 2016 (2015)

gon, joka verotuksessa jaetaan pääomatulona ja ansiotulona verotettavaksi. Osakkaat eivät saa missään muodossa palkkaa tai muita henkilökohtaisia etuuksia PwC-ketjulta.

Yhtiön vuosittain kerryttämä liikevoitto käytetään merkittävältä osin henkilöstön ja osakkaiden palkitsemiseen. Osa voitosta jää osinkoina jaettavaksi ja omaa pääomaa kasvattamaan.

Yhtiön tuottama taloudellinen lisäarvo yhteiskunnalle eli yhtiön toiminnan verojalanjälki muodostuu merkittävältä osin yhtiön perimistä ja tilittämistä ennakonpidätyksistä, joiden määrä ilmenee oheisesta kuvasta.

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

PwC-ketjulla on globaali yritysvastuustrategia, jolle PwC Suomen vastuullisuus työ pohjautuu. Se rakentuu neljän osa-alueen ympärille: vastuullinen liiketoiminta, henkilöstö ja monimuotoisuus, ympäristövaikutusten hallinta sekä yhteiskunnallinen osallistuminen.

Ketjulta tulevien isojen linjausten lisäksi jokainen maa asettaa itse tarkemmat tavoitteensa näille osa-alueille ja seuraa tuloksia. Tavoitteenamme on kehittyä jatkuvasti osa-alueilla tavoitellen hyviä käytäntöjä ja oman toimialamme edelläkävijän asemaa.

Yritysvastuu on osa liiketoimintaamme

Johdamme yritysvastuuta osana muuta liiketoimintaa. Yritysvastuun työtä ja kehittämistä johtaa yritysvastuujohtaja, joka raportoi toimitusjohtajalle. Yritysvastuujohtaja toimii myös tasa-arvoasioista vastaavana partnerina.

Yritysvastuujohtajan tukena toimii yritysvastuun ohjausryhmä (CR Steering Group), joka koostuu eri liiketoimintoja edustavista PwC:n johtajista ja asiantuntijoista. Ohjausryhmän alla toimii vielä omia työryhmiään. Ohjausryhmä asettaa yritysvastuun tavoitteet, koordinoi käytännön toimenpiteitä, seuraa toteutumista ja on mukana laatimassa yritysvastuukatsausta. Päättäneellä kaudella ohjausryhmä kokoontui viisi kertaa.

PwC:n johtoryhmällä on yritysvastuun kokonaisvastuu, ja yritysvastuupartneri esittelee sille muutaman kerran vuodessa sekä yritysvastuun kokonaistilannetta että tarvittaessa antaa selvityksiä yritysvastuun eri osa-alueilla edistymisestä. Halli-

Linjaorganisaatio toteuttaa yritysvastuuta yhdessä tukifunktioiden kanssa

PwC Suomen yritysvastuun organisaatio

Hallitus

Hyväksyy yritysvastuuraportin

Toimitusjohtaja & Johtoryhmä

Hyväksyvät yritysvastuun ohjelman ja tavoitteet

Yritysvastuujohtaja & Yritysvastuun ohjausryhmä

Koordinoivat ja kehittävät yritysvastuutyötä

Työryhmät valmistelevat yritysvastuun asioita yhdessä ohjausryhmän kanssa

tus käsittelee ja hyväksyy yritysvastuukatsauksen.

Käytännön toimenpiteiden toteutuksesta vastaavat liiketoiminta-alueiden esimiehet, joita yritysvastuupartneri ja ohjausryhmän jäsenet tukevat. Tarvittaessa myös Sustainability & Climate change -liiketoiminta-alueen asiantuntijat antavat apuaan.

Keskiössä vastuulliset palvelut

Päättäneellä kaudella panostimme eri yritysvastuun osa-alueista eniten vastuullisen liiketoiminnan kehittämiseen. Aiemmin tekemämme sidos-

ryhmäkyselyn perusteella asiakkaat odottavat meidän ottavan yritysvastuun näkökulman mukaan kaikkeen palvelutarjontaamme.

Teimme selvityksen henkilöstön näkemyksistä ja odotuksista vapaaehtoistyöhön. Teimme myös alustavia suunnitelmia vapaaehtoistyön kohdentamisesta.

Oman toiminnan vastuullisuudesta ja eettisyydestä haluamme pitää jatkuvasti kiinni. Otimme tilikaudella käyttöön edellisenä vuonna laaditut vastuullisuusvaatimukset toimittajille. Päivitimme myös eettiset ohjeemme vieraanvaraisuudesta.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Jatkoimme henkilöstön monimuotoisuuteen ja tasa-arvoon liittyviä ponnisteluja kiinnittäen huomiota mm. seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen tasa-arvoon. Naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteutumisen tärkeyttä on pidetty esillä monissa tilaisuuksissa.

Olemme toimineet ympäristöasioissa Green Office -tavoitteiden ja suunnitelmien mukaisesti. Siirryimme mm. sataprosenttisesti vihreään sähköön, ja järjestimme tapahtumia henkilöstölle ympäristöasioihin liittyvän tietoisuuden lisäämiseksi.

Olemme pitäneet periaatteena PwC:n oman yritysvastuun kehittämisessä sitä, että teemme tälläkin alueella kestäviä muutoksia: vaikka välillä pienemmin askelin mutta pysyviä muutoksia tavoitellen.

Uudet tavoitteemme

Heinäkuussa 2016 alkaneella tilikaudella jatkamme vastuullisuuteen liittyvien asioiden kehittämistä seuraavilla neljällä osa-alueella.

- Henkilöstö ja monimuotoisuus
- Yhteiskunnallinen osallistuminen
- Vastuullinen liiketoiminta
- Ympäristövaikutusten hallinta

Seuraavalla sivulla on kuvattu tärkeimmät sidosryhmämme ja tapamme toimia heidän kanssaan.

Yritysvastuun tavoitteet tilikaudelle 2017

Henkilöstö ja monimuotoisuus

- Haluamme jatkossa olla entistäkin parempi työpaikka ja työnantaja. Tilikaudella 2017 panostamme erityisesti henkilöstön hyvinvointiin.
- Lisäämme tietoisuutta monimuotoisuudesta järjestämällä teemaviikon ja panostamalla henkilöstön perehdytykseen.

Yhteiskunnallinen osallistuminen

- Tarjoamme henkilöstölle mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoistyöhön.
- Mahdollistamme skilled volunteering -työn tekemisen kehittämällä yhteistyötä yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa.

Vastuullinen liiketoiminta

- Jatkamme yritysvastuun tuomista osaksi PwC:n kaikkia palveluja.
- Jatkamme toimittajien vastuullisuusvaatimuksien jalkauttamista.

Ympäristövaikutusten hallinta

- Kehitämme toimintaamme entistäkin ympäristöystävällisemmäksi Green office -ohjelman avulla.
- Lisäämme henkilöstön ympäristötietoisuutta järjestämällä vuoden aikana erilaisia ympäristöön liittyviä tapahtumia.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Sidosryhmä	Vuorovaikutuksen muotoja	Esimerkki sidosryhmäyhteistyöstä tilikaudella	Kuinka yhteistyötä on tarkoitus kehittää
Asiakkaat	Asiakastapaamiset, asiakastapahtumat, asiakaspalaute, bränditutkimus, PwC:n julkaisut, uutiskirjeet, sosiaalisen median kanavat	Järjestimme useita verkostoitumiseen ja tiedon jakamiseen tähtääviä tilaisuuksia, kuten talousjohtajien CFO Roundtable -tapahtumasarjan sekä vuosittaisen ylimmälle johdolle suunnatun Capital Markets -seminaarin. Julkaisimme useita selvityksiä ja raportteja, joista esimerkkinä Suomen kattavin yritysten vastuullisuutta kartoittava selvitys Yritysvastuubarometri .	Paras asiakaskokemus on uuden strategiamme keskeisimpiä painopistealueita. Tulemme tekemään toimenpiteitä tämän saavuttamiseksi mm. entistä parempaan vuorovaikutukseen ja teknologian hyödyntämiseen panostamalla.
Henkilöstö	Ilmapiiritutkimus Global People Survey, People-ryhmä, toimitusjohtajan ja johtoryhmän katsaukset, intranet, sisäinen sosiaalinen media, henkilöstölehti, koko henkilöstön ja ryhmien tilaisuudet	Henkilöstömme osallistui laajasti uuden strategiamme työstöön niin sähköisen kyselyn kuin eri työpajojen ja vapaamuotoisten keskusteluidenkin muodossa. Otimme käyttöön uuden intranetin, joka pohjautuu sisäisen sosiaalisen median alustaan. Uusi nykyaikainen intranet tukee vuorovaikutteista yrityskulttuuria ja tehostaa tiedon jakamista. Lisäsimme videoiden käyttöä niin sisäisissä koulutuksissa kuin johtoryhmän viestinnässä koko henkilökunnalle.	Tavoitteenamme on sitouttaa ja osallistaa henkilöstöä rakentamaan yhdessä PwC:stä entistä parempi työpaikka.
Oppilaitokset	Yhteistyösopimukset oppilaitosten kanssa, luennot, rekrytointitilaisuudet ja -messut oppilaitoksissa, yritysvierailut PwC:lle, Kisälli-ohjelma	Järjestimme useita tapahtumia yhdessä opiskelijajärjestöjen kanssa, esimerkiksi case-illan kauppakorkeakouluopiskelijoille Turussa. Solmimme uusia yhteistyökumppanuuksia mm. Hanken rahoituksen opiskelijajärjestö HankInvestin kanssa.	Kehitämme yhteistyötä nykyisten kumppanien kanssa ja pyrimme jatkossa olemaan entistä paremmin läsnä myös oppilaitoksissa.
Yhteistyötahot	Tapahtumat, koulutustilaisuudet, julkaisujen ja kirjojen kirjoittaminen	Olimme mukana monissa yrittäjyyttä tukevilla hankkeissa, kuten Nordic Business Forum -tapahtumassa ja Slushissa. Pitkään jatkunut yhteistyömme Slushin kanssa syveni: PwC-ketjusta tuli yksi Slushin pääyhteistyökumppaneista syksyllä 2015.	Tavoitteenamme on edelleen varmistaa kaikessa yhteistyössä, että yhteistyö on arvokasta molemmille osapuolille.

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Vastuullinen liiketoiminta

- Perustimme ryhmän, jonka tarkoituksena on tunnistaa asiakkaidemme liiketoiminnan kannalta oleellisia vastuullisuudesta nousevia asioita ja kehittää niihin palveluratkaisuja.
- Otimme ESG (Environment, Social, Governance) -näkökulman osaksi yrityskauppoihin liittyviä prosesseja.
- Kehitimme asiakkailta tulevien vastuullisuusvaatimusten käsittelyä.
- Otimme käyttöön vastuullisuusvaatimukset toimittajille.
- Saimme erinomaiset tulokset asiakastyytyväisyydestä.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Vastuullinen liiketoiminta

Asiakkaiden tukena vastuullisessa toiminnassa

Vastuullinen liiketoiminta tarkoittaa meille paitsi sitä, että toimintamme on eettistä ja vastuullista, myös sitä, että asiakkaat saavat meiltä palveluita, jotka eivät vaaranna heidän mahdollisuuksiaan toimia vastuullisesti.

Yritysvastuun palvelut ja vastuullisuus osana muita palveluita

Sustainability & Climate change -tiimin asiantuntijamme tuottavat palveluita sekä yritysvastuun johtamisen ja raportoinnin että ESG (Environment, Social, Governance) -asioihin ja ilmastomuutokseen liittyviin tarpeisiin. Pariisissa joulukuussa 2015 saavutettu ilmastopöytäkirja ilmestyi lämpenemisen rajoittamisesta korkeintaan kahteen, miehuummin puoleentoista asteeseen, muuttaa asiakkaidemme useita toimintoja monella toimialalla. Olemme varautuneet tähän liittyvän palvelutarpeen kasvuun.

Sustainability & Climate change -tiimin asiantuntemusta tarvitaan erillisinä myytävien palvelujen lisäksi myös osana PwC:n muuta palvelutarjontaa, minkä toteuttamiseen olemme panostaneet viime vuosina.

Perustimme päättyneellä tilikaudella sisäisen ryhmän, jonka tarkoituksena on tunnistaa asiakkaidemme liiketoiminnan kannalta oleellisia vastuullisuudesta nousevia asioita ja kehittää niihin palveluratkaisuja.

Keskityimme erityisesti yrityskauppaprosessiin kuuluviin palveluihimme luoden aikaisempaa vakioidummat menettelytavat siihen, miten yritys-

vastuu- ja ESG-asiat ovat mukana esimerkiksi due diligence -prosessissa. Tarjosimme myös asiakaskunnallemme aiheeseen liittyvää koulutusta.

Kestävämpää kulutusta elinkaaren hallinnalla

PwC Suomen liiketoimintaan ei sisälly laitteiden valmistusta eikä muita ympäristöä rasittavia tuotantoprosesseja, mutta haluamme omissa hankinnoissamme varmistua siitä, että myös kumppanimme toimivat vastuullisesti ja ympäristöarvoja kunnioittaen.

Otimme tilikaudella käyttöön edellisvuonna luodut vastuullisuusvaatimukset, joihin sitoutmista edellyttämme kaikilta toimittajiltamme. Keskitämme hankintojamme kumppaneille, joiden tiedämme panostavan kiertotalouteen ja kestäviin prosesseihin.

Asiakastyytyväisyys parantui edelleen

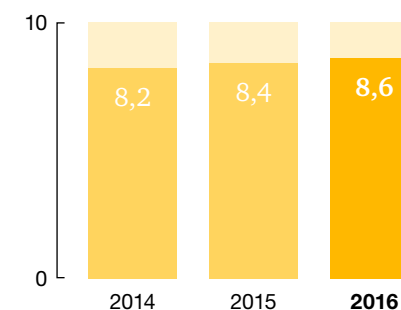
Keräämme jatkuvasti palautetta asiakkailtamme oppiaksemme lisää ja palvellaksemme heitä entistä paremmin. Tilikauden aikana kysyimme palautetta 2 915 asiakkaaltamme.

Vastausprosentti sähköisiin kyselyihimme oli 39,3 (edellisvuonna 41,5). Pyrimme parantamaan entisestään kyselyjen kohdentamista oikeille yhteyshenkilöille ja saamaan mahdollisimman kattavaa palautetta.

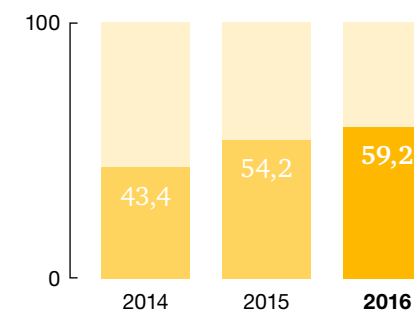
Asiakkaiden kokonaistyytyväisyys nousi 8,4:stä 8,6:een asteikolla 0–10, mikä täytti tavoitteemme.

Toisena asiakastyytyväisyyden mittarina käytämme nettosuosittehalukkuutta (NPS, Net Pro-

Asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (0–10)

Asiakkaiden suosittehalukkuus % (NPS)

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

moter Score*). Jos luku on positiivinen, tulos on hyvä. Jos luku on yli 50 prosenttia, tulos on erinomainen.

Asiakkaidemme nettosuositteluhaluukkuus nousi jopa 5 prosenttiyksiköllä 54,2 %:sta 59,2 %:iin, mikä ylitti odotuksemme.

Pelkät tunnusluvut eivät kuitenkaan kerro kaikkea. Saatujen tulosten ja avoimien palautteiden perusteella viime vuosien panostuksemme henkilöstömme osaamiseen, asiakaslähtöisyyden kasvattamiseen ja asiakkaiden kuuntelemiseen entistä herkemällä korvalla ovat vieneet meitä oikeaan suuntaan ja tuottaneet tulosta.

Palautteen perusteella asiakkaamme arvostavat mm. sitoutumistamme yhteistyöhön, tinkimätöntä asiantuntijuutta, joustavuutta, näkemyksellisyyttä sekä hyviä asiakastiimejä ja osaajia. Kehitettävää meillä on kommunikoinnissa, asiakkaiden liiketoiminnan ja toimialojen ymmärtämisessä, parhaiden käytäntöjen jakamisessa asiakkaille sekä PwC-ver-

koston asiantuntijoiden hyödyntämisessä.

Näiden kehittämiseksi meillä on vahva tahto.

”Paras asiakaskokemus on uuden strategiamme keskiössä, ja tulemme alkaneella tilikaudella tekemään konkreettisia toimenpiteitä asiakaskokemuksen ja -tyytyväisyyden parantamiseksi”, toimitusjohtaja **Mikko Nieminen** painottaa.

Vastuullista liiketoimintaa tukeva brändi

Meille on tärkeää, että brändimme tukee toimintaamme ja että se mielletään laadukkaaksi ja vastuulliseksi.

Mittaamme brändimme vahvuutta ja siihen liittyviä mielikuvia PwC-ketjun yhteisellä tutkimuksella. Viimeisin kysely toteutettiin alkuvuodesta 2016.

Tutkimuksen mukaan brändimme on vahva. Tulokset ovat nousseet siitä, kun vastaava tutkimus tehtiin kaksi vuotta aiemmin.

”Brändimme mielletään laadukkaaksi. Vastaaji-

en mukaan osaamme myös tuoda oikeat asiantuntijat asiakkaan avuksi ja autamme heitä yksinkertaistamaan asioita. Meidän tulee kuitenkin viestiä entistä säännöllisemmin ja paremmin työmme etenemisestä asiakkaillemme”, brändi- ja viestintäjohtaja **Kaisa Heikkinen**.

Olemme käsitelleet tulokset johtoryhmän kanssa ja viestineet niistä koko henkilöstölle. Jatkamme alkaneella strategiakaudella toimenpiteitä brändimme edelleen vahvistamiseksi.

Kaisa Heikkinen

Vastuullista kumppanuutta

Esimerkkinä vastuullisesti toimivista kumppaneistamme on tietotekniikan ja päätelaitteiden elinkaarenhallintaan erikoistunut 3 Step IT Oy, jonka kautta hankimme ja kierrätämme kaikki työasemamme ja päätelaitteemme.

Yhteistyösopimuksemme mukaisesti toimitamme kaikki laitteemme 3 Step IT:lle sovittu käyttöajan jälkeen. 3 Step IT puhdistaa laitteista kaiken tallennetun tiedon 100-prosenttisen tietoturvan takaamiseksi,

minkä jälkeen laitteet luokitellaan neljään kategoriaan niiden kunnan perusteella. 95 % kaikista laitteista päätyy kiertoon kokonaisina tietoturvattuina laitteina sertifioitujen yhteistyökumppaneiden kautta. Huonokuntoisin 5 % laitteista murskataan raaka-aineeksi.

3 Step IT on myöntänyt yhtiöllemme ympäristötodistuksen IT-laitteiden elinkaaren hallintamallin noudattamisesta.

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Henkilöstö ja monimuotoisuus

- Henkilöstömme työtyytyväisyys parani edelleen.
- Uusi toimitusjohtaja kiersi ryhmissä ja toimistoissa ja järjesti tapaamisia henkilöstön kanssa.
- Henkilöstö oli tiiviisti mukana rakentamassa strategiaamme vuoteen 2020.
- Jatkoimme esimiestyön kehittämistä ja viestimme Tapaamme johtaa PwC:llä -periaatteistamme.
- Tarjosimme 118 kisällille eli harjoittelijalle harjoittelupaikan.
- People-ryhmä teki tärkeää työtä johdon ja henkilöstön välillä.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Vuorovaikutuksen lisääminen toi tuloksia

Työntekijöidemme työtyytyväisyys parani edelleen tilikaudella. Koulutimme asiantuntijoitamme monipuolisesti, kehitimme esimiestyötä ja panostimme arjen palautekulttuurin vahvistamiseen.

Henkilöstömme sitoutuneisuus kasvoi

Henkilöstökyselymme tulokset paranivat edelleen kolmatta vuotta peräkkäin. Kehitämme toimintaamme jatkuvasti ja pyrimme viestimään kehitystoimista laajasti. Avoimuus lisääntyi ja henkilöstö osallistui ajatustenvaihtoon monilla eri foorumeilla. Uskomme, että tämä näkyy myös tuloksissa.

Tärkein mittarimme, henkilöstön sitoutuneisuutta mittaava People Engagement -indeksi, nousi 5 prosenttiyksikköä 79 %:iin. Kyselyn vastausprosentti laski hieman aiemmasta 73 %:sta 65 %:iin.

Tulokset nousivat useilla keskeisillä alueilla selvästi, vaikka meillä on toki yhä parannettavaa.

”Muun muassa luottamus johdon haluun ja kykyyn rakentaa monimuotoista työyhteisöä nousi, samoin ymmärrys strategiasta”, henkilöstöjohtaja **Leena Tiensuu** kertoo. Urakeskusteluiden osalta tulokset olivat myös parantuneet mutta eivät riittävälle tasolle: tämä alue on tärkeimpien kehitysalueidemme joukossa.

Innostava valmentaja -esimieskoulutus jatkuu

Henkilöstömme osallistui koulutuksiin keskimäärin 8,1 työpäivän verran (edellisvuonna 8,5). Tarjosimme koulutusta paitsi ammatilliseen osaamiseen myös esimiestyöhön ja itsensä johtamiseen. Tuim-

People Engagement -indeksi

79 %

(+5 %-yksikköä)

Leena Tiensuu

me myös erilaisten uusien työkalujen ja prosessien käyttöönottoa koulutuksilla.

Teimme aiempaa paremmin näkyväksi jokaisen PwC:läisen koulutuspolun uratasoittain ja osa-alueittain. PwC Professional on urakehitys- ja johtamismallimme, joka luo rakenteen tälle. Tavoitteena on, että kehittymistä tukevat keskustelut ja näkyvät koulutuspolut sekä monipuolinen työssä oppiminen antavat jokaiselle PwC:läiselle mahdollisuuden luoda itsensä näköistä uraa PwC:llä.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

”Kehittymisen kannalta rakentava palaute on merkityksellistä, ja palautekulttuurin vahvistaminen oli oleellinen osa mm. esimiesvalmennuksia”, Tiensuu sanoo.

Esimiestyön kehittämisessä tärkeimpiä toimenpiteitä oli Innostava valmentaja -ohjelma, jota jatkoimme edelliskaudesta. Valmennus tukee positivistia ja avointa johtamiskulttuuriamme antamalla esimiehille eväitä valmentavaan johtamiseen ja kehittämistä tukevaan palautteeseen.

Jo noin 170 henkeä on osallistunut tähän ohjelmaan, jonka oppien pysyvyyttä tuemme puolivuositaisilla jatkoryhmätapaamisilla. Näissä korostamme onnistumisten esiin nostamisen, avoimuuden sekä konkreettisen palautteen merkitystä.

Toimitusjohtajamme Mikko Nieminen aloitti tehtävässään tilikauden alussa. Hän on vahvasti sitoutunut johtamisen kehittämiseen ja uudistamiseen. Mikko kiersi vuoden aikana lähes kaikissa ryhmissä ja toimistoissa kertoen, mitä uusi Tapamme johtaa PwC:llä -johtamisvisiommme hänelle tarkoittaa.

Henkilöstömäärämme kasvoi yli 10 %

Meitä oli tilikaudella keskimäärin 916 henkeä, mikä tarkoittaa yli 10 %:n kasvua edelliskaudesta. Rekrytoimme yhteensä 139 uutta työntekijää, ja vaihtuvuus oli 10,4 % (viime vuonna 11,9 %). Harjoittelupaikan tarjosimme tämän lisäksi 118 kisällille.

Meillä oli tilikaudella myös neljä Further Education with Companies -työllistämishankkeen harjoittelijaa. Hankkeella edistetään korkeakoulutettujen työttömyysvaarassa tai työttömänä olevien työllistämistä. Yksi harjoittelijoista työllistyi meille vakituisesti.

Henkilöstön sukupuolijakauma säilyi ennallaan: naisia on 55 % ja miehiä 45 %. Henkilöstön

Diversity week -tapahtuma nosti tasa-arvon eri puolia keskusteluun

PwC-ketjun monimuotoisuustyön suunta-
viivojen mukaan myös me Suomen PwC:llä
kiinnitämme huomiota monimuotoisuu-
teen ja erityisesti naisten ja miesten ta-
sa-arvoon, seksuaali- ja sukupuolivähem-
istöjen tasapuoliseen kohteluun sekä
muun erilaisuuden hyväksymiseen ja ar-
vostamiseen.

Helmi-maaliskuussa nimesimme kaksi
viikkoa Diversity weeks -tapahtumaksi.
Esittelimme PwC-ketjun monimuotoisuu-
den edistämiseen liittyviä hankkeita, eritoi-
ten vahvaa panostusta YK:n HeForShe-
kampanjaan, ja haastoimme PwC:läiset
miehet mukaan tukemaan tasa-arvoa. Ket-
jun tavoitteena on 80 000 miehen sitoutu-
minen tasa-arvoon HeForShe-lupauksen

myötä. Toki naisetkin haastetaan mukaan
osallistumaan kampanjaan.

Diversity week -tapahtumiin kuului
PwC-klubi-iltama, jossa toimitusjohtaja
Mikko Nieminen kertoi näkemyksiään siitä,
millainen monimuotoinen työpaikka
PwC:n pitää hänen mielestään olla. Usea
PwC:läinen kertoi paneelikeskustelussa,
mitä monimuotoisuus ja erilaisuuden hy-
väksyminen heille tarkoittaa.

Samoilla viikoilla järjestettiin myös As-
pire to Lead -tapahtuma, jossa keskusteltiin
naisten urien ja naisjohtajuuden tukemi-
sestä. Illan keskustelut PwC-ketjun videolä-
hetyksen innoittamina olivat vilkkaita ja
toivat meille tietoa kehitystarpeista mutta
myös onnistumisista.

keski-ikä sen sijaan laski edellisvuosien lailla ja on
nyt 36,1 vuotta (36,7).

People-ryhmä sparraa ja tukee

Työntekijöiden virallisena edustajana toimii
People-ryhmä, johon henkilöstö valitsi uudet jäse-
net syksyllä 2014 kaksivuotiseksi kaudeksi. Vuoden
aikana kuulumme ryhmän näkemyksiä erilaisten
hankkeiden valmisteluvaiheessa, ja ryhmän edus-
tajat toivat esille henkilöstön näkökulmia muihin-

kin asioihin. Heillä on rooli olla myös tarvittaessa
yksittäisten henkilöiden tukena.

Ryhmä keskusteli mm. työn resursoinnista ja
työhyvinvoinnista, työhyvinvointiin liittyvästä
hankkeesta sekä yrityksen taloudellisesta tilan-
teesta ja strategian valmistelusta.

People-ryhmän jäsenet näkevät ryhmän olen-
naisena vaikutuskanavana. Sen jäsenet valitaan
seuraavalle kaksivuotiskaudelle loppusyksystä
2016.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Koko henkilöstö osallistui strategian työstämiseen

Toimitusjohtaja Mikko Nieminen haastoi koko henkilöstön valmistelemaan uutta strategiaa seuraavalle nelivuotiskaudelle. Jokaisella oli mahdollisuus vastata Päivä toimitusjohtajana 2020 -nettikyselyyn ja kertoa, millainen yritys ja työpaikka PwC:n halutaan olevan vuonna 2020. Kyselystä saadut näkökulmat ovat olleet tärkeitä strategian muotoilemisessa. Samalla se tuki avoimen ideoinnin ja kehittämisen kulttuuria.

Kyselyn lisäksi järjestimme useita erilaisista asiantuntijoistamme koostuvia työpajoja, joissa strategiaa tai siihen liittyviä teemoja työstiittiin.

Kansainvälisistä tehtävistä uutta näkökulmaa ja potkua uraan

Henkilöstön liikkuvuuden lisääminen PwC-maiden välillä on yksi globaaleista tavoitteistamme, jotta voimme varmistaa, että meillä on ketjun koko osaaminen ja toisaalta kaikki uramahdollisuudet käytettävissä. Asiakkaidemme haasteiden muuttuessa kansainvälisen osaamisen ja yhteistyön merkitys kasvaa jatkuvasti.

Tilikauden aikana meiltä oli ulkomaisissa PwC-toimistoissa eripituisilla komennuksilla 19 työntekijää. Vastaavasti Suomessa työskenteli yhteensä 14 muiden PwC-maiden työntekijää.

Komennus kasvattaa

Tuore partnerimme **Panu Vänskä** pitää ulkomailla vietettyä komennusaikaa käänteentekevässä urallaan. Hän oli Bostonissa nuorena Senior Managerina vuosina 2012–2014 ja kertoo kokemuksen olleen hänelle todella merkittävä sekä ammatillisesti että henkilökohtaisesti.

Panu kannustaa kaikkia harkitsemaan ulkomaankomennusta, sillä ”suuren maailman” ammatillinen oppi, tapa toimia suuressa organisaatiossa ja erilaisten asi-

akkaiden kanssa, tuo meille paljon uutta.

”Ulkomaille muutto on melkoinen shokki, kun kaikki on uutta – niin tiimit, asiakkaat kuin kulttuuri. Kun siinä näkee selviävänsä, saa uudenlaista itseluottamusta”, Panu kertoo.

”Kyky toimia jatkossa erilaisissa kansainvälisissä tilanteissa on yksi tärkeä taito, jota asiakkaat meiltä odottavat. Ja yhdessä työskentelemällä syntyvät verkostot, joista on sekä iloa että hyötyä.”

Panu Vänskä

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Yhteiskunnallinen osallistuminen

- Jaoimme osaamistamme verkostoissa, luennoimalla, kouluttamalla, tapahtumia järjestämällä ja julkaisuja tekemällä.
- Teimme edelleen tiivistä yhteistyötä useiden alaan liittyvien yhteistyötahojen kanssa.
- Olimme mukana monissa yrittäjyyttä tukevissa hankkeissa kuten Slushissa. PwC-ketju on yksi Slushin pääkumppaneista.
- Järjestimme noin 150 tapahtumaa ja koulutustilaisuutta asiakkaille, opiskelijoille ja yhteistyökumppaneille.
- Kartoitimme henkilöstömme odotuksia ja toiveita vapaaehtoistyöstä.

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Verkostojen kautta vaikuttamista

Teemme yhteistyötä useiden eri elinkeinoelämän, toimialan ja ammatillisten järjestöjen ja yhdistysten sekä oppilaitosten kanssa: haluamme vaikuttaa toimialamme kehitykseen ja osallistua ja edistää keskustelua meillekin tärkeistä teemoista, kuten yrittäjyydestä ja hallitustyöskentelystä.

Verkostoitumalla alaan liittyvien toimijoiden kanssa saamme uusia näkemyksiä ja tietoa, ja samalla jaamme myös omaa osaamistamme esimerkiksi luennoimalla, kouluttamalla, yhteisiä tapahtumia järjestämällä tai julkaisuja tekemällä.

Tilikaudella 2016 isoimpia yhteistyötahojamme olivat pitkäaikaisista kumppaneistamme mm. **Suomen Tilintarkastajat ry, Perheyritysten liitto, Boardman-osaamisverkosto, Directors' Institute of Finland – Hallitusammattilaiset ry, Suomen pääomasijoittajayhdistys (FVCA) ja kauppakamarit**. Uutena yhteistyötahona oli **Board Professionals BPF Finland ry**, jonka kanssa järjestimme mm. seminaarin ja teemoitettuja tapahtumia.

”Yhteistyömme Boardmanin ja Directors' Institute of Finland – Hallitusammattilaiset ry:n kanssa jatkui edelleen aktiivisena. PwC:n edustajat ovat aktiivisesti mukana Boardmanin kehittämisfoorumeissa ja olimme järjestämässä useita tapahtumia, kuten Kaamos Forumia. Directors' Institute of Finland – Hallitusammattilaiset ry:n jäsenistölle tarjosimme teemaseminaareja strategiaan, tarkastusvaliokunnan toimintaan, yritysjärjestelyihin ja verotukseen liittyen”, kertoo Markets Leader **Mirel Leino**.

Jatkoimme yhteistyötä ja vaikuttamista myös **Pörssisäätiön** kanssa. Teemme yhteistyötä edesauttaaksemme yhtiöiden listautumista ja sitä kautta pääomamarkkinoiden kehittymistä.

”**Suomen Veroasiantuntijat ry:n** kanssa olemme tehneet yhteistyötä yhdistyksen perustamisesta lähtien. Yhdistys osallistuu aktiivisesti verolainsäädännön, verotusmenettelyn ja verotuksen oikeusturvan kehittämiseen, ja me osallistumme tähän omalta osaltamme antamalla lausuntoja lainvalmistelutyöhön”, veroneuvonnan ja lakipalveluiden johtaja **Petri Seppälä** lisää.

Yritysvastuun näkökulmasta merkittävä yhteistyöverkostomme on **FIBS yritysvastuuverkosto**, jonka jäsen olemme. Jatkoimme myös Vastuullisuusraportointikilpailun arviointityöryhmän jäsenenä, minkä lisäksi PwC:n partneri toimi kilpailun järjestäjäryhmän puheenjohtajana edustaen Suomen Tilintarkastajat ry:tä.

Aalto ja Hanken isoimmat oppilaitoskumppanit Tarvitsemme jatkuvasti hyviä uusia osaajia riveihimme, minkä takia oppilaitosyhteistyö on meille tärkeää. Haluamme myös jakaa osaamistamme opiskelijoille. Tilikaudella 2016 toimimme sekä **Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun** että **Hankenin** partner-yrityksenä ja teimme aktiivisesti yhteistyötä yliopistojen ylioppilaskuntien ja ainejärjestöjen kanssa. Tiivistimme myös vuorovaikutusta ammattikorkeakoulujen kanssa. Teimme yhteistyötä pääasiassa kaupallisen, oikeustieteellisen ja teknillisen alan opiskelijoiden kanssa.

Järjestimme opiskelijoille kymmeniä tilaisuuksia, joista isoimpia olivat rekrytointitapahtumat Assurance Day, Advisory Day ja Tax Day. Näissä tilaisuuksissa esitellään liiketoimintayksiköidemme toimintaa ja tutustutaan asiantuntijatyön sisältöön käytännössä. Lisäksi tiloissamme vieraili useita opiskelijaryhmiä tutustumassa yrityksemme palveluihin ja uramahdollisuuksiin. Pyrimme tilaisuuksissa entistä enemmän suoraan dialogiin opiskelijoiden ja asiantuntijoidemme välillä.

150 tapahtumaa sidosryhmille

Järjestimme tilikaudella asiakkaille, yhteistyökumppaneille ja opiskelijoille yhteensä noin 150 tapahtumaa ja koulutustilaisuutta. Tämän lisäksi olimme mukana useissa yhteistyökumppaneidemme järjestämissä tilaisuuksissa.

Asiakastapahtumista isoimpia olivat PwC:n ja Aalto-yliopiston yhdessä järjestämä vuosittainen ylimmälle johdolle ja hallitusammattilaisille suunnattu Capital Markets -seminaari ja naispäättäjille suunnattu PwCwomen-tilaisuus.

Hallitusjäsenille meillä oli erityisiä teemoitettuja tapahtumia, joita järjestimme yhdessä mm. Boardman-osaamisverkoston, Directors' Institute of Finland – Hallitusammattilaiset ry:n ja Board Professionals BPF Finland ry:n kanssa.

Ajankohtaisia teemoja ja parhaita käytäntöjä talousjohtajan arkeen tarjosimme talousjohtajille suunnatussa CFO Roundtable -tapahtumasarjassamme.

Sustainability & Climate Change -tiimillämme

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

oli tilikauden aikana useita omia tilaisuuksia yritysvastuun eri osa-alueilta. Näitä olivat muun muassa yritysvastuubarometrin julkaisutilaisuus hallitusten jäsenille ja toimitusjohtajille sekä erillinen yritysvastuubarometritilaisuus yritysvastuun parissa työskenteleville.

Merkittävä osa tapahtumistamme järjestetään pääkaupunkiseudun ulkopuolella eri puolella Suomea. Esimerkiksi Merkur Lectures in Business -seminaari pidettiin jälleen Turussa. Järjestimme sen yhdessä **Ekonomföreningen Merkur rf:n** ja **Handelshögskolan vid Åbo Akademin** kanssa jo 13.

kerran.

Noudatamme tapahtumajärjestelyissämme organisaatiossamme määriteltyjä vastuullisen hankinnan linjauksia.

Tutkimuksia ja julkaisua asiakkaiden hyödyksi

Julkaisimme kuluneella kaudella useita raportteja ja selvityksiä asiakasyritystemme hyödynnettäväksi. PwC-ketjulla on monta julkaisusarjaa, jotka käsittelevät esimerkiksi johtamista, taloudellista raportointia ja hyvää hallintotapaa. Strategisen konsultoinnin yksikkömme Strategy&:n tuottamat erilaiset julkaisut esimerkiksi eri toimialojen trendeistä tuovat asiakkaillemme uusia näkökulmia.

Merkittävin Strategy&:n tuotoksista vuonna 2016 oli Strategy That Works -kirja. Teos auttaa ymmärtämään tosielämän esimerkkien kautta, miten menestyneet yritykset kaikkialla maailmassa ovat löytäneet keinon soveltaa valitut strategiat käytäntöön noustakseen toimialojensa huipulle.

PwC Suomen vuosittainen Yritysvastuubarometri lisäsi tietoisuutta yritysvastuun johtamisen tilasta Suomessa. Globaaleissa julkaisuissa käsitelimme muun muassa Teollisuus 4.0:a, perheyri-tysten seuraajasukupolven ajatuksia tulevaisuudesta, fintechin vaikutusta finanssisektorin toimijoihin ja kansainvälistä liikkuvuutta naisten näkökulmasta.

Tutustu julkaisuihimme verkkosivuillamme: www.pwc.fi/julkaisut

Mukana somessa kuten sidosryhmämme

PwC Suomella on omat profiilit LinkedInissä, Twitterissä, Facebookissa, YouTubeissa, SlideSharessa sekä Instagramissa.

Sosiaalisen median kanavat tarjoavat meille mahdollisuuden avoimeen, ajantasaiseen ja kan-

Yrittäjyyden tukena

PwC on ollut Suomessa yli 60-vuotisen historian ajan yrittäjien tukena. Meillä on Suomessa 250 ammattilaista, jotka keskittyvät tukemaan ja palvelemaan perheyriityksiä. Koemme tämän yhteiskunnallisesti tärkeäksi tehtäväksi, sillä myös globaalisti on huomattu kasvun tulevan perheyriityksistä.

”Perhe- ja omistajayrittäjät ovat koko PwC-ketjussa erittäin keskeinen asiakasryhmä”, toteaa **Marko Korkiakoski**. Hän vetää PwC:n perhe- ja omistajayrittäjäpalveluja pääkaupunkiseudulla.

”Perheyrittäjät ovat taloutemme perusmotto-reita.”

Jatkoimme tilikaudella jo vuosia jatkunutta yhteistyötä Perheyriitysten liiton kanssa. Olemme liiton strateginen kumppani. Yhteistyön myötä haluamme yhdessä liiton kanssa esimerkiksi tapahtumien, koulutusten ja julkaisujen kautta edistää mm. suunniteltuja sukupolvenvaihdoksia ja yritysten ammattimaista johtamista mm. omistajastrategian avulla.

Esimerkkinä muista tilikauden yrittäjyyttä tu-

kevista toimistamme oli Tekesin Nuoret Innovatiiviset Yritykset (NIY) -rahoitusohjelma, joka on Suomen merkittävien julkinen rahoitusmuoto pienille kasvuyrityksille ja jonka toimintaa olemme tukeneet kaikki kahdeksan vuotta. Järjestimme kaikille NIY-ohjelmassa vuosien varrella mukana olleille alumnitilaisuuden, jossa jaettiin kokemuksia mm. kansainvälistymisestä ja rahoituksesta.

Yrittäjyys näkyi isona teemana myös tilikauden isoimmissa markkinoinnillisissa kumppanuukssissamme: olimme mukana Nordic Business Forumissa, Taivas + Helveti-hankkeessa ja siihen yhdistetyn PwC's Most Valuable Entrepreneur -kilpailun järjestämisessä sekä Slushissa.

Tärkeimpiä palveluihimme liittyviä kehityshankkeita oli MyBusiness-nimisen digitaalisen palveluportaalin lanseeraaminen. MyBusiness-palvelun kautta palvelumme ovat entistä lähempänä asiakasta ja asiakkaalle helppokäyttöisesti saatavilla. Kehitimme palveluportaalin yhdessä asiakkaiden kanssa, ja kehitämme sitä edelleen asiakaspalautteen perusteella.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

PwC:stä Slushin pääsponsor

Suomen PwC on ollut kansainvälisen teknologia- ja kasvuyritystapahtuma Slushin tukija jo vuodesta 2010. Syksyllä 2015 PwC-ketjusta tuli globaalisti yksi Slushin pääyhteistyökumppaneista yhdessä suomalaisen peliyhtiön, Supercellin, kanssa.

Slush on vuosien saatossa kasvanut Euroopan johtavaksi alansa tapahtumaksi, minkä lisäksi Slush näkyy entistä laajemmin ympäri maailmaa. Suurempia Slush-konferensseja järjestetään Helsingin lisäksi Tokiossa, Shanghaissa ja Singaporessa ja pienempiä sivutapahtumia, ns. warm-upeja, ympäri Eurooppaa, Aasiaa, Afrikkaa ja Yhdysvaltoja. Tapahtumiin ottaa osaa kymmeniätuhansia henkilöitä sadoista maista joka vuosi.

”Slush on tärkeimpiä suomalaisia kasvuyrittäjyyttä edistäviä hankkeita – niin Suomessa kuin

maailmalla. Digitaalisen vallankumouksen myötä se kiinnostaa niin startupien perustajia, pääomasijoittajia kuin suurimpienkin yritysten ylintä johtoa”, PwC:n Slush-yhteistyötä luotsaava **Lauri Lehtovuori** sanoo.

”Olemme vahvasti mukana Slushissa, koska haluamme PwC:llä omalta osaltamme tukea kasvuyrittäjyyden edistämistä niin Suomessa kuin maailmalla, kehittää omaa kansainvälistä toimintaa ja toimintatapoja sekä tukea kansainvälistä asiakkaitamme aivan uusin tavoin.”

”Slush-yhteistyössä on mukana PwC:ltä aktiivisesti kymmenen eri maan PwC-yhtiötä, joiden asiantuntijat tukevat globaalin yrittäjyysyhteisön rakentamista. Asiakkaillemme tarjoamme Slush-yhteistyön kautta uusia kontakteja ja tietoa ja näkemystä niin teknologiaan, digitalisaatioon kuin yrittäjyyteen liittyen”, Lehtovuori tiivistää.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

taaottavaan keskusteluun sekä vuorovaikutukseen sidosryhmien kanssa.

Koulutimme päättäneellä tilikaudella PwC:n asiantuntijoita sosiaalisen median kanavien käyttöön. Kannustimme heitä osallistumaan aktiivisesti keskusteluihin sosiaalisen median kanavissa, erityisesti LinkedInissä ja Twitterissä.

Useita tapoja vaikuttaa ja tehdä hyvää

Tuimme tilikaudella asiantuntijaosaamisellamme pro bono -työn kautta noin 20 organisaatiota, joista esimerkkinä **Uusi lastensairaala 2017** -hanke.

Kartoitimme myös tilikauden lopussa henkilöstömme näkemyksiä vapaaehtoistyöhön osallistumisesta. Vastaajista lähes neljännes toivoo osallistumista sellaiseen vapaaehtoistyöhön, jossa voi käyttää ammatillista osaamistaan, reilu neljännes puolestaan sanoo osallistuvansa mieluummin sellaiseen vapaaehtoistyöhön, joka ei liity ammattiin. Puolet vastanneista on kiinnostunut molemmista vapaaehtoistyön muodoista. Tilikaudella 2017 aiomme tarjota henkilöstöllemme vapaaehtoistyöhön mahdollisuuksia.

Syyskuussa 2015 järjestimme Helsingin-toimistollamme hyväkuntoisten talvitakkien keräyksen. Henkilöstömme lähti keräykseen aktiivisesti mukaan ja toimitimme **Suomen Punaisen Ristin** avustustyöhön kassikaupalla lämpimiä takkeja.

Meille on perinne muistaa joulun aikaan apua tarvitsevia. Olemme lahjoittaneet jo useiden vuosien ajan joulurahan henkilöstön äänestämälle hyväntekeväisyyskohteelle. Joululahjoituksen saaja äänestetään PwC:n Avoin raportti -kilpailussa loppusuoralle päässeiden ehdokkaiden joukosta. Jouluna 2015 joulurahan sai **WWF:n** Suomen rahasto.

Osallistuimme myös Joulupuu-keräykseen, johon Helsingin-toimistomme henkilöstö lahjoitti

jälleen runsain määrin paketteja. Lahjat jaetaan lastensuojelun piirissä oleville helsinkiläislapsille. Keräyksen toteuttaa **Keskuspuiston Nuorkauppakamari** yhdessä muiden paikallisten kamareiden ja Helsingin sosiaalija terveysviraston kanssa.

Tuimme jo kolmatta vuotta peräkkäin yhteis-

pohjoismaista **Team Rynkeby** -hyväntekeväisyyspyöräilyä, joka kerää varoja paikallisten syöpäjäristöjen hyväksi. Suomessa lahjoituskohteena on syöpäsairaiden lasten ja nuorten yhdistys **Sylva ry**, jolle Team Rynkeby lahjoitti vuonna 2015 lähes 240 000 euroa.

Risto Lähdesmäki

Suomen arvokkain yrittäjä

Syksyllä 2015 etsimme toistamiseen yhdessä **Taivas + Helvetti**-ryhmän (T+H) kanssa Suomen arvokkainta yrittäjää – PwC's Most Valuable Entrepreneuria. Ehdokkaat valikoituivat Taivas + Helvetti 3 -kirjan yrittäjätarinoista lukijääänien perusteella.

Valintakriteereihin kuului, että Suomen arvokkain yrittäjä tekee kestäväää bisnestä, pitää työntekijöistään hyvää huolta ja kantaa vastuunsa myös ympäristöstä ja ympäröivästä yhteisöstä. Yrittäjän palkitsemisen lisäksi palkinnolla haluttiin ruokkia keskustelua yrittäjyyden yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä innostaa muitakin

ihmisiä yrittäjyyteen.

Kolmannesta yrittäjäkirjasta lukijoiden ja raadin yhteisesti valitsema voittaja oli Kaliforniaan muuttanut **Idean Enterprises Oy:n** perustaja, helsinkiläislähtöinen **Risto Lähdesmäki**. Tunustus jaettiin Nordic Business Forumissa, Helsingin Messukeskuksessa 1.10.2015. PwC oli Nordic Business Forumin (NBF) yksi pääyhteistyökumppaneista.

Vuoden 2015 T+H-yhteistyö sisälsi myös useita päättäjätapahtumia ympäri Suomea. Tapahtumissa oli mukana noin 100–150 yritys päättäjää ja yrittäjää kullakin tapahtumapaikkakunnalla.

PwC pähkinäkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Ympäristövaikutusten hallinta

- Suoritimme ensimmäisten suuryritysten joukossa lakisääteisen energiakatselmuksen.
- Siirryimme 100-prosenttisesti vihreään sähkөөn Helsingin, Hämeenlinnan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Mikkelin, Oulun, Raahen ja Rovaniemen toimipisteissämme.
- Lisäsimme etä- ja videoneuvottelulaitteiden käyttöä merkittävästi.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Ympäristövaikutusten hallinta

Toimintaa ympäristön hyväksi monin eri tavoin

Kiinnitämme huomiota oman toimintamme ympäristövaikutuksiin järjestelmällisesti ja kehitämme toimintatapojamme jatkuvasti yhä kestävämpään suuntaan.

Suoritimme ensimmäisten suuryritysten joukossa lakisääteisen energiakatselmuksen loppuvuodesta 2015. Katselmuksessa ehdotetuista toimenpiteistä huomattava osa oli suoritettu jo ennen katselmuksia. Saimme katselmuksesta hyvän tietämyksen energiankulutukseemme vaikuttavista tekijöistä, sekä ehdotuksia energiankulutuksen pienentämiseksi.

100-prosenttisesti vihreää sähköä

Siirryimme 100-prosenttisesti vihreään sähköön 1.7.2015 Helsingin, Hämeenlinnan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Mikkelin, Oulun, Raahen ja Rovaniemen toimipisteissä.

Helsingin-toimiston osalta sähkönkulutuksemme väheni 4 % edellisvuodesta.

Liiketoimintamme ja henkilöstömäärämme voimakkaan kasvun myötä paperinkulutuksemme Helsingin toimistolla kasvoi 0,9 %, mutta henkilötasolla kulutus laski 12,7 %.

Lentomat kustutus koko PwC Suomen henkilökunnan osalta lisääntyi 8 % kilometreissä mitattuna, mikä myös selittyy henkilöstömäärän lisääntymisellä ja sillä että matkustaminen kuuluu olennaisena osana asiakastyöhömme.

Olemme seuranneet etänevottelutapojen käyttöä kaksi vuotta. Tuloksista näkyy niiden käytön

PwC:n Green Office -työryhmän jäsenet Johanna Niemelä (vas.) ja Mervi Kujala kokevat, että Green Officen kautta kaikki aihepiiristä kiinnostuneet PwC:n työntekijät pääsevät vaikuttamaan omien kykyjensä ja kiinnostuksen mukaan toimistomme ympäristötoimintaan. Green Office -tiimi pitää huolen WWF:lle raportoinnista, ideoi uusia vaikutus- ja muutosmahdollisuuksia ja järjestää henkilöstölle tapahtumia.

selkeä kasvu: videoneuvottelulaitteiden käyttö on kasvanut edellisvuodesta 25 % ja muiden etänevotteluvälineiden käyttö on kasvanut 17,6 % edellisvuodesta.

Keskitimme tilikaudella hankintojamme kumppaneille, jotka sitoutuvat vastuullisuusvaatimukseemme.

Green Office kannustaa jatkuvaan kehittämiseen

PwC:n Helsingin-toimistolla on ollut Green Office -merkki vuodesta 2010 alkaen. Olemme sitoutuneet kehittämään toimintaamme jatkuvasti ympäristöystävällisemmäksi. PwC:n eri liiketoiminta-alueiden edustajista koottu Green Office -ryhmä koordinoi toimintaa ja raportointia WWF:lle, sekä järjestää ympäristötietoutta lisääviä projekteja pitkin vuotta.

WWF:n kulutustapamittari-kysely tehtiin ensimmäistä kertaa PwC Helsingin-toimiston työntekijöille marraskuussa 2014. Mittarin avulla jokainen työntekijä voi mitata omien toimintatapojensa ympäristövaikutuksia energiansäästön, paperinsäästön, jätteiden lajittelun ja kierrätyksen sekä matkustamisen näkökulmasta. Vastaajia vuonna

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

*PwC on ollut mukana
Kilometrikisassa jo
kolmatta vuotta PwC:n
Ketjunpyörittäjät
-joukkueella. Vuoden 2016
touko–syyskuun aikana
joukkue polki yhteensä
26 288 kilometriä.*

2015 oli yhteensä 252 eli 56 % enemmän kuin edellisenä vuonna ja vastauskeskiarvo oli 64,8/100 (vuonna 2014 64,5/100).

Green Office-ryhmä tiedottaa henkilökunnalle aktiivisesti ympäristöasioista sekä järjestää niihin liittyen myös teemapäiviä.

PwC on osallistunut Earth Hour -tapahtumaan jo useampana vuonna, näin myös maaliskuussa 2016. Helsingin-toimistomme logon mainosvalot sammutettiin koko viikonlopuksi ja toimiston valot Earth Hourin ajaksi.

Olemme järjestäneet henkilökunnalle Reilun Kaupan viikolla kahvihetken kahden vuoden ajan ja toukokuussa 2016 Helsingin-toimistolla toteutettiin PwC:n Ympäristötori teemalla ”Pyöräile puurolle”. Torin tarkoituksena oli kannustaa PwC:läisiä tulemaan töihin pyörällä, kävellen tai jollain muulla tavalla kuin moottoriajoneuvolla. Torilla oli mukana WWF:n henkilökuntaa antamassa vinkkejä siitä kuinka arjen valinnoilla voi vaikuttaa ympäristökuorman keventämiseen.

PwC on ollut mukana Kilometrikisassa jo kolmatta vuotta PwC:n Ketjunpyörittäjät -joukkueella. Vuoden 2016 touko–syyskuun aikana joukkue polki yhteensä 26 288 kilometriä. Heinäkuussa 2015 otimme henkilöstön käyttöön myös kaksi Jopo-pyörää kannustamaan työntekijöitä kulkemaan lyhyet työhön liittyvät matkat CO2-vapaalla tavalla.

Joka kolmas vuosi WWF:n edustaja suorittaa toimistotarkastuksen, jonka perusteella päätetään, säilyykö Green Office -merkki. Seuraava toimistotarkastus toteutetaan marraskuussa 2016. Tällöin asetamme uudet tavoitteet seuraavalle kolmelle vuodelle yhteistyössä WWF:n kanssa.

Anne Karanta

Tunnuslukumme

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:

verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

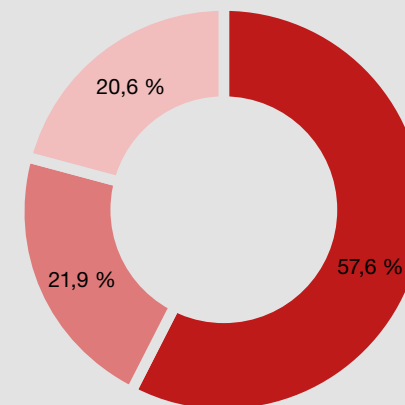
Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Liiketoiminta		FY 2016	FY 2015	FY 2014
Liikevaihto	milj. €	124,4	109,6	104,1
- Tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut	milj. €	71,6	66,6	63,7
- Veroneuvonta ja lakipalvelut	milj. €	27,2	24,2	23,7
- Liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut	milj. €	25,6	18,8	16,7
Henkilöstökulut	milj. €	77,2	73,7	70,0
Ostetut palvelut ja muut liiketoiminnan kulut	milj. €	33,8	30,7	29,2
Liikevoitto ¹⁾	milj. €	12,2	3,7	3,7
Tuloverot ¹⁾	milj. €	2,3	0,7	0,7
Tilikauden tulos ¹⁾	milj. €	10,0	3,0	2,9
Asiakkaiden kokonaistyytyväisyys	(0–10)	8,6	8,4	8,2
Asiakkaiden suosittehalukkuus (NPS)	%	59,2	54,2	43,4
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen				
Oppilaitos- ja järjestöyhteistyö, sponsorointi ja lahjoitukset	t€	468	336	461

Ympäristö ²⁾		FY 2016	FY 2015	FY 2014
Hiilidioksidipäästöt ³⁾				
Scope 1: suorat päästöt	tn CO ₂ e	0	0	0
Scope 2: sähkönkulutus ⁴⁾	tn CO ₂ e	87	199	202
Scope 3: lentomatrustus ⁵⁾	tn CO ₂ e	607	568	-
Scope 3: ajomatrustus	tn CO ₂ e	147	152	192
Scope 3: paperinkulutus ⁴⁾	tn CO ₂ e	11	11	11
Päästöt yhteensä	tn CO ₂ e	707	930	405
Päästöt yhteensä per henkilö (keskimäärin)	kg CO ₂ e	0,77	1,12	0,50
Liikematrustus				
Lentokilometrit ⁵⁾	km	4 662 812	4 329 500	-
Ajokilometrit	km	1 111 155	1 140 238	1 149 152
Lentokilometrit/liikevaihto ⁵⁾	%	3,7	4,0	-
Ajokilometrit/liikevaihto	%	0,9	1,0	1,1
Energia				
Sähkönkulutus ⁴⁾	kWh	886 466	922 780	977 770
Materiaalien käyttö				
Paperinkulutus ⁴⁾	riisi	4 730	4 689	4 655
Suhteellinen paperinkulutus/hlö	riisi/hlö	7,0	8,0	8,3

Liikevaihdon jakauma

- Tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut
- Veroneuvonta ja lakipalvelut
- Liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut

1) Tunnusluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska hallitus esittää tilikaudelta 2016 jaettavaksi työpanosinkoa, mikä vaikuttaa liikevoittoon, veroihin ja tulokseen.

2) Ympäristöluvut on raportoitu kalenterivuosi ajalta - ja lentokilometrejä lukuun ottamatta.

3) Raportoimme kasvihuonekaasupäästöjä kansainvälisten GHG Protocol -raportointiperiaatteiden mukaisesti. Raportoimme taulukossa Scope 2 -päästöt käyttäen markkinaperusteista (market based) laskentatapaa, joka huomioi ostamamme sähkön ominaispäästöt. Sijaintiperusteinen (location based) sähkönkulutuksesta aiheutuva päästömäärä on 152 tn CO₂, joka perustuu Suomen sähkön hankinnan keskimääräisiin ominaishiilidioksidipäästöihin.

4) Sähkön- ja paperinkulutus kattaa Helsingin-toimiston.

5) Raportointikauden muuttamisen vuoksi tilikaudelta 2014 ei ole saatavilla vertailukelpoista tietoa.

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

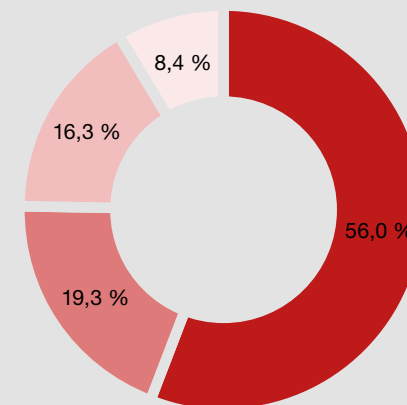
Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Henkilöstö		FY 2016	FY 2015	FY 2014
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin tilikaudella	hlö	916	830	806
Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa	hlö	933	833	790
- Tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut	hlö	523	481	473
- Veroneuvonta ja lakipalvelut	hlö	180	156	145
- Liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut	hlö	152	112	97
- Sisäiset palvelut ja tukitoiminnot	hlö	78	84	75
Henkilöstön lähtövaihtuvuus	%	10,4	11,9	15,5
Rekrytoinnit tilikaudella (vakinaiset)	hlö	139	105	107
Kisällien määrä tilikaudella	hlö	118	113	102
Osa-aikaiset tilikaudella keskimäärin	hlö	63	67	75
Perhevapailta keskimäärin tilikaudella ¹⁾	hlö	35	33	40
Perhevapailta palanneet tilikaudella ¹⁾	hlö	68	44	57
Keskimääräinen palveluksessaoloaika	vuotta	6,6	7,1	8,9
Henkilöstön monimuotoisuus ja tasa-arvo				
Henkilöstön sukupuolijakauma	N/M %	55/45	55/45	55/45
Hallitus	hlö (N/M)	1/5	1/6	1/6
Johtoryhmä	hlö (N/M)	3/8	3/6	3/7
Henkilöstön keski-ikä	vuotta	36,1	36,7	37,1
Henkilöstön tyytyväisyys ja työhyvinvointi				
Global People Survey -vastausprosentti	%	65	73	71
People Engagement Index (PEI)	%	79	74	65
Sairaspoissaoloaste	%	2,3	2,1	1,9
Työtäpaturmat	lkm	6	5	3
Henkilöstön osaamisen kehittäminen				
Koulutuspäivät yhteensä	pv	6666	6428	4611
Koulutuspäivät/henkilö (FTE) ²⁾	pv	8,1	8,5	6,5
Koulutuskustannukset/hlö (FTE) ²⁾	€/hlö	2040	1911	1725
Omien asiantuntijoiden tarjoama koulutus	pv	651	854	677
Suoritetujen KHT-/HTM-/JHTT-/CIA-tutkintojen lukumäärä	hlö	9	11	24
Henkilöstön palkitseminen				
Palkat (sis. sivukulut) ³⁾	milj. €	70,1	63,5	60,2
Tulospalkkiot ja muuttuvat palkanosat (sis. sivukulut) ³⁾	milj. €	7,1	10,3	9,8
Maksetut osingot	milj. €	2,2	2,2	2,3

Henkilöstön jakauma

- Tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut
- Veroneuvonta ja lakipalvelut
- Liikkeenjohdon konsultointi ja yritysjärjestelypalvelut
- Sisäiset palvelut ja tukitoiminnot

1) Tilikauden 2015 ja 2014 luvuissa on otettu huomioon äitiys- ja hoitovapaat, kun kauden 2013 luvussa on mukana vain äitiysvapaat.

2) FTE = Full Time Employees.

3) Tunnusluvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska hallitus esittää tilikaudelta 2016 jaettavaksi työpanosinkoa, mikä vaikuttaa 2016-tilikauden palkkoihin.

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

PwC pähkinänkuoressa

Toimitusjohtajan katsaus

Yritysvastuujohtajan katsaus

Strategiamme

Arvonluonti yritykselle

Arvonluonti yhteiskunnalle:
verojalanjälkemme

Vastuullisuus ja sen johtaminen PwC:llä

Vastuullinen liiketoiminta

Henkilöstö ja monimuotoisuus

Yhteiskunnallinen osallistuminen

Ympäristövaikutusten hallinta

Tunnuslukumme

Muita henkilöstöä koskevia tunnuslukuja

Henkilöstön keskimääräiset koulutustunnit		
Grade	Mies	Nainen
Equity Partner	38,40	56,50
Associated Partner	34,30	46,70
Director	34,50	39,80
Senior Manager	44,90	38,80
Manager	41,50	47,00
Senior Associate / Senior Consultant	72,60	55,20
Associate / Consultant / Process Center Assistant	43,20	42,70
CAA	18,00	27,30
Trainee	20,90	20,90
Muu / Admin	11,50	14,60
Vuokratyö	8,00	-
Yhteensä	44,80	41,20

Rekrytoinnit		
Ikäryhmä	Mies	Nainen
Alle 30v.	96	105
30–50v.	39	36
Yli 50v.	2	1
Yhteensä	137	142

Henkilöstön vaihtuvuus	Aloittaneet		Lopettaneet		Henkilöstö		Vaihtuvuus %	
	Mies	Nainen	Mies	Nainen	Mies	Nainen	Mies	Nainen
Ikäryhmä								
Alle 30v.	35	44	12	15	136	160	8,82	9,38
30–50v.	30	27	27	22	237	302	11,39	7,28
Yli 50v.	2	1	7	5	46	52	15,22	9,62
Yhteensä	67	72	46	42	419	514	10,98	8,17

Hallitusjäsenten ikä- ja sukupuolijakauma		
Ikäryhmä	Mies	Nainen
Alle 30v.	0	0
30–50v.	2	1
Yli 50v.	3	0
Yhteensä	5	1

Määräaikaiset vs. vakituiset työntekijät		
Työsuhtemuoto	Mies	Nainen
Määräaikainen ts	44	45
Vakituinen ts	375	469
Yhteensä	419	514

Kokoaikaiset vs. osa-aikaiset työntekijät		
Työsuhteen luonne	Mies	Nainen
Kokoaikainen	384	449
Osa-aikainen	35	65
Yhteensä	419	514

Työsuhteessa olevat työntekijät vs. vuokratyöntekijät		
Työsuhteessa olevat / vuokratyöntekijät	Mies	Nainen
Työsuhteessa	418	514
Vuokratyöntekijät	1	0
Yhteensä	419	514

PricewaterhouseCoopers Oy, PL 1015 (Itämerentori 2), 00101 Helsinki. Puhelin 020 787 7000.

PwC Suomi:

PwC auttaa yrityksiä kasvamaan, toimimaan tehokkaasti ja raportoimaan luotettavasti. Apunasi on Suomessa yli 930 asiantuntijaa ympäri maan. Palveluitamme ovat liikkeenjohdon konsultointi, yritysjärjestelypalvelut, veroneuvonta, lakipalvelut, riskienhallintapalvelut sekä tilintarkastus- ja muut varmennuspalvelut. Tavoitteenamme on luoda kestäväää kasvua. Ota yhteyttä tai lue lisää: www.pwc.fi.

PwC toimii 157 maassa yli 223 000 asiantuntijan voimin. Nimi PwC viittaa PwC-ketjuun ja/tai yhteen tai useampaan sen jäsenyritykseen, joista jokainen on oma itsenäinen yhtiö. Lisää tietoa: www.pwc.com/structure.